

Karotis ve Serebrovasküler Girişimler

İstanbul Girişimsel Kardiyoloji Akademisi Kursu

Radisson Blu Hotel,İstanbul 17- 18.2.2017

Asemptomatik Karotis Darlıklarında Tedavi Stratejisi

Karotis Arter Hastalıklarında Semptom Nasıl Tanımlanmalıdır ? Tıbbi Tedavi Nasıl Olmalıdır ?

Dr.Reha Tolun

İstanbul Bilim Üniversitesi Tıp Fakültesi

Nöroloji Anabilim Dalı

Florence Nightingale Hastanesi, İstanbul

**XXIII. Ulusal Kardiyoloji Kongresi
21-10-2007, Antalya**

Karotis ve Serebrovasküler Girişimler Kimin Sorumluluğunda

Reha Tolun

İstanbul Girişimsel Kardiyoloji Akademisi Kursu

Radisson Blu Hotel,İstanbul 18-2-2017

Karotis ve Serebrovasküler Girişimler Kimin Sorumluluğunda ?

- **Nörointervansiyonistin
sorumluluğunda**

Karotis ve Serebrovasküler Girişimler

Nörointervensiyonist

- **Girişimsel Nöroradyolog**
- **Endovasküler Nöroşirürjiyen**
- **Girişimsel Nörolog**
- **Diğer (Girişimsel Kardiyolog, ...)**

Girişimsel Nöroradyoloji (Girişimsel Nöroloji)

1980 sonrası

Damarları tıkamaya
yönelik

- Anevrizma
- AVM
- AVF
- Tümör
- Epistaxis gravis

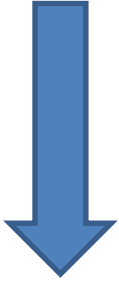
2000 sonrası

Damarları açmaya
yönelik

- Akut iskemik inme
- Karotis stent
- Vertebral, intrakranyal stent

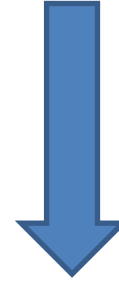
SEREBROVASKÜLER GİRİŞİMLER (SERVİKO-SEREBRAL) İSKEMİK İNME TEDAVİSİ

ELEKTİF

KAROTİS STENT

ACİL

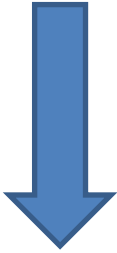

SEREBRAL TROMBEKTOMİ

SEREBROVASKÜLER GİRİŞİMLER (SERVİKO-SEREBRAL)

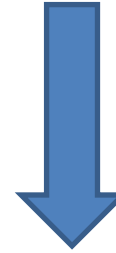
Türkiye'de yıllık aday hasta sayısı

KAROTİS STENT

10.000

SEREBRAL TROMBEKTOMİ

10.000

Training, competency, and credentialing standards for diagnostic cervicocerebral angiography, carotid stenting, and cerebrovascular intervention

A Joint Statement from the American Academy of Neurology, the American Association of Neurological Surgeons, the American Society of Interventional and Therapeutic Neuroradiology, the American Society of Neuroradiology, the Congress of Neurological Surgeons, the AANS/CNS Cerebrovascular Section, and the Society of Interventional Radiology*

John J. Connors III, MD; David Sacks, MD; Anthony J. Furlan, MD; Warren R. Selman, MD; Eric J. Russell, MD; Philip E. Stieg, PhD, MD; and Mark N. Hadley, MD;
for the NeuroVascular Coalition Writing Group†

ACCF/SCAI/SVMB/SIR/ASITN 2007 Clinical Expert Consensus Document on Carotid Stenting

A Report of the American College of Cardiology Foundation Task Force
on Clinical Expert Consensus Documents

(ACCF/SCAI/SVMB/SIR/ASITN Clinical Expert Consensus Document
Committee on Carotid Stenting)

Bates ER, Babb JD, Casey DE, Cates CU, Duckwiler Gr, Feldman TE, Gray WA, Ouriel K, Peterson ED, Rosenfield EK, Rundback JK, Safian RD, Sloan MA, White CJ

J Am Coll Cardiol, 2007 ;49:126-170

- **ACCF** : American College of Cardiology Foundation
- **SCAI** : Society of Cardiovascular Angiography and Interventions
- **SVMB** : Society for Vascular Medicine and Biology
- **SIR** : Society of Interventional Radiology
- **ASITN**: American Society of Interventional and Therapeutic
Neuroradiology

Doktor Eğitim ve Kredilendirmesi. Kognitif ve Teknik Eğitim

- **KAS eğitimi ve kredilendirmesi için ayrıntılı klinik yetkinlik yazılımları beraberce NöroVasküler Koalisyon olarak anılan 2 multiuzmanlık konsensus grubu tarafından yayınlanmıştır :**
  - **SCAI/SVMB/SVS** (Society of Cardiovascular Angiography and Interventions, Society for Vascular Medicine and Biology, Society for Vascular Surgery)
  - **AAN/AANS/ASITN/ASNR/CNS/SIR** (American Academy of Neurology, American Association of Neurological Surgeons, American Society of Interventional and Therapeutic Neuroradiology, American Society of Neuroradiology, Congress of Neurological Surgeons, Society of Interventional Radiology)
  - **Yetkinlik elemanları servikoserebral anjiyografi ve KAS'ı da içeren kognitif, teknik ve klinik becerileri kapsamaktadır**

KAS

Girişimsel Suit Eğitimi, Kredilendirme ve Kurallar SCAI/SVMB/SVS : KAS Uygulaması İçin Gerekenler

- A. **TEKNİK** : Karotis stentleme için teknik gereksinimler
Yetkinlik için yeterli minimum uygulama sayısı
- I. **En az 30 servikoserebral anjiyografi
(en az yarısında primer operatör)**
  - II. **En az 25 karotis stentleme işlemi
(en az yarısında primer operatör)**

**Diyagnostik servikoserebral
anjiyografi uzmanlığı güvenli ve
başarılı endovasküler girişim için
temeldir**

- **Karotis stentleme/anjiyoplasti**
- **Girişimsel inme tedavisi**
- **Intrakranyal stentleme/anjiyoplasti**
- **Serebral anevrizma,AVM,AVF,tümör ve epistaksis embolizasyonu**

Serviko-Serebral Anjiyografi Uygulama-Yorumlama

- **Yüksek düzeyde teknik ustalık**
- **İlgili nörolojik patofizyoloji bilgisi**
- **Nörovasküler anatomi ve patoloji**
- **Tüm nöroradyolojik olanakların iyi bilinmesi**

İskemik İnme Girişimsel Tedavisi

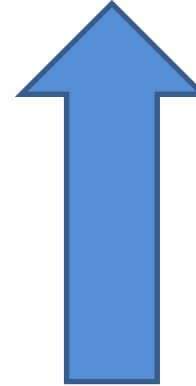
**Elektif
Stentleme**

**Akut
Revaskülarizasyon**

?

?

Kardiyologun Rolü ?

KAROTİS STENTLEME

KİM UYGULAMALI ?

Kılavuzlardaki yeterlilik kriterlerini dolduran :

- *Girişimsel Nöroradyolog*
- *Girişimsel Nörolog*
- *Endovasküler Nöroşirürjiyen*
- *Girişimsel Kardiyolog*
- *Vasküler Cerrah*

Karotis Stentleme

Kim Uygulamalı ?

- “De Facto” durum ?
- **%50 Kardiyolog !**

İskemik İnme Girişimsel Tedavisi

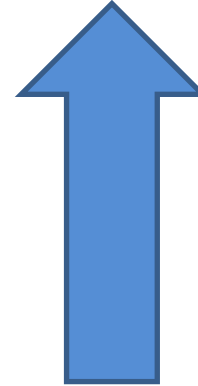
**Elektif
Stentleme**

**Akut
Revaskülarizasyon**

EVET

?

Kardiyologun Rolü

KAROTİS STENTLEME

KİM UYGULAMALI ?

KİM SORUMLU ?

- **Uygulamaya yetkin uzman hekim doğal olarak sorumludur**
- **Ancak, hastanın endikasyonunun konulması ve klinik yönetimi “vasküler nöroloji” uzmanı ile paylaşılmalı ve yürütülmelidir**

SEREBRAL TROMBEKTOMİ

KİM UYGULAMALI ?

Nörointervensiyonist

- *Girişimsel Nörolog*
- *Girişimsel Nöroradyolog*
- *Endovasküler Nöroşirürjiyen*
- *Kardiyolog ?!*

Mechanical Thrombectomy-Ready Comprehensive Stroke Center Requirements and Endovascular Stroke Systems of Care: Recommendations from the Endovascular Stroke Standards Committee of the Society of Vascular and Interventional Neurology (SVIN)
English J.D.^a · Yavagal D.R.^b · Gupta R.^c · Janardhan V.^d · Zaidat O.O.^e · Xavier A.R.^f · Nogueira R.G.^g · Kirmani J.F.^h · Jovin T.G.ⁱ
Intervent Neurol 2015;4:138-150

USA/Türkiye analojisi

İNME

- 180 000/yıl
- 80 000/yıl
(büyük damar tıkanması)
- **10 000/yıl**
(trombektomi adayı)

MI

- 230 000/yıl
- 80 000/yıl
PCI-STEMIs

Günümüzdeki uygulamalar < 1000/yıl

EMS Triage for Brain attacks mirror Heart attacks

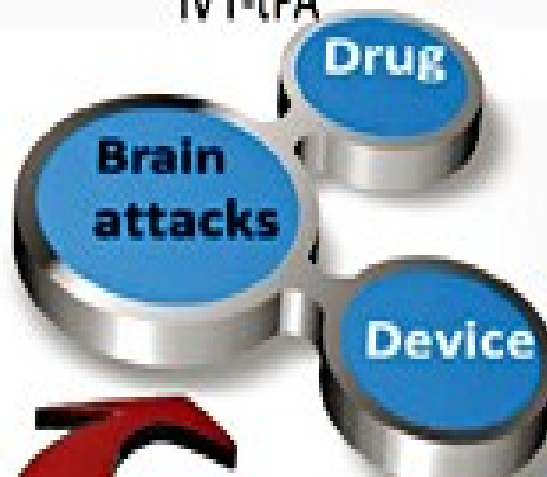
Non-PCI capable Hospital:

IV Fibrinolysis

Non-Stroke Intervention Capable Hospital:

IV r-tPA

PCI Capable Hospital:

Balloon Angioplasty
& Stenting

Stroke Intervention Capable Hospital:

Clot Retrieval

Neden %10'un altında hastaya trombektomi yapılabiliyor

- **Farkındalık** (hasta yakınları, sağlık çalışanları)
- **Transport**
  - Doğru yere
  - Hızlı
- **7/24 hizmet veren kapsamlı inme merkezleri yetersizliği**

Number Needed to Treat (NTT)

- **STEMIs >>> PCI** **30**
- **iNME >>> Trombektomi** **3**
IV TPA 8-14

Girişimsel (Vasküler) Nöroloji

Tanım

Kateter anjiyografi yöntemiyle, başta akut iskemik inme olmak üzere, serebral vasküler hastalıkların tedavisini gerçekleştiren nöroloji üst uzmanlık alanıdır

Türkiye’de Girişimsel Nöroloji Eğitimi Veren Merkezler (2009-2016)

Türk Nöroloji Derneği “Girişimsel Nöroloji Bilimsel Çalışma Grubu”

Memorial Hizmet Hastanesi, İstanbul
Reha Tolun, Yakup Krespi, Bahar Koyuncu

Osmangazi Üniversitesi Hastanesi, Eskişehir
Özcan Özdemir, Demet Funda Baş

Gaziantep Üniversitesi Hastanesi
Semih Giray

Ankara Numune EA Hastanesi
Erdem Gürkaş

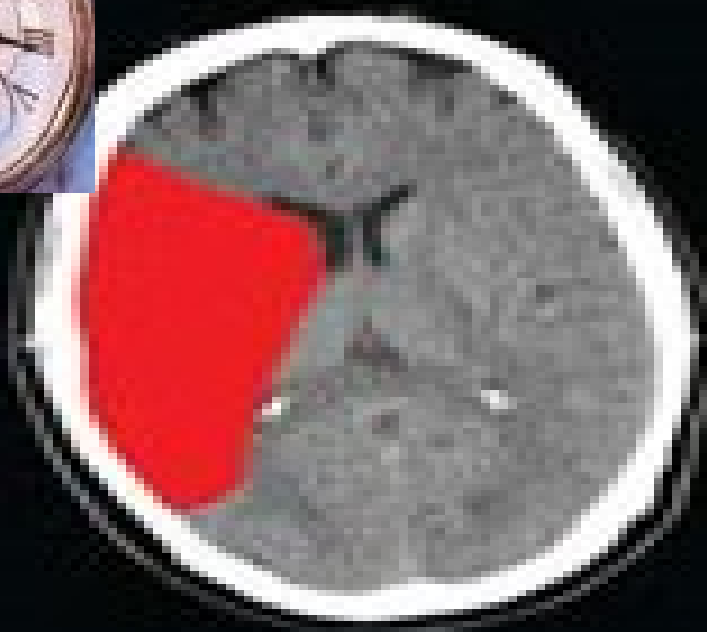
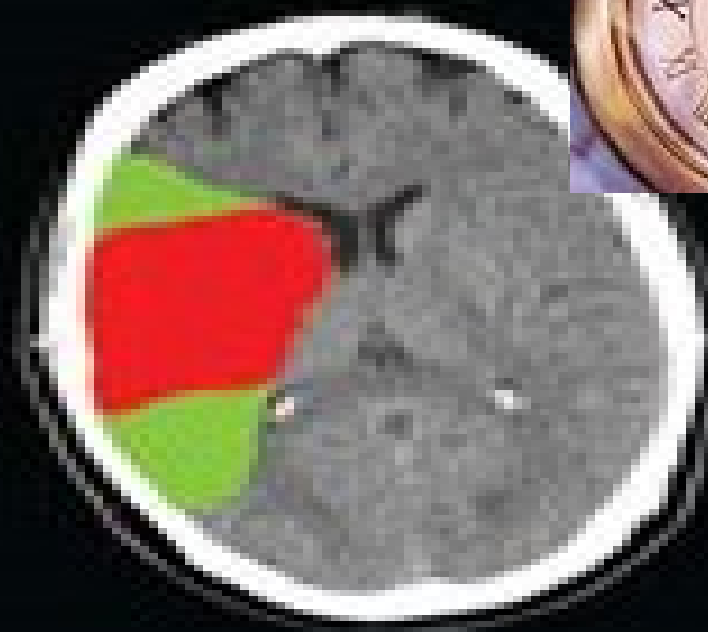
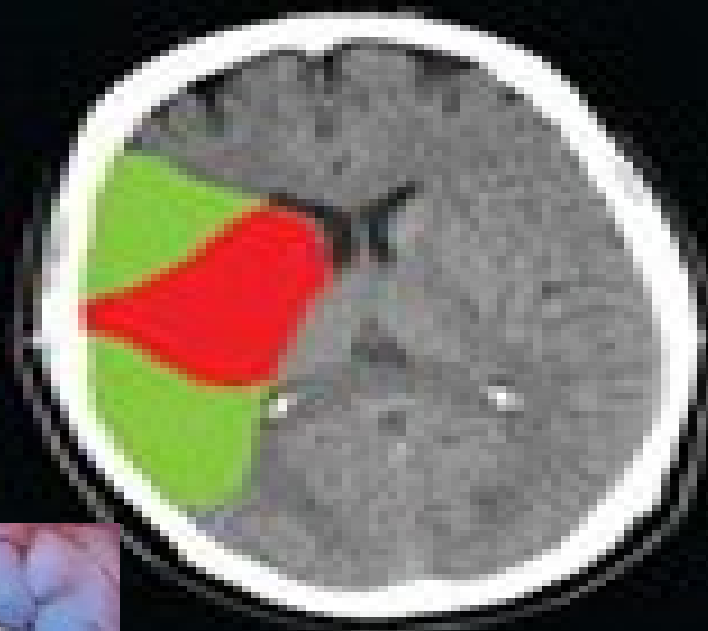
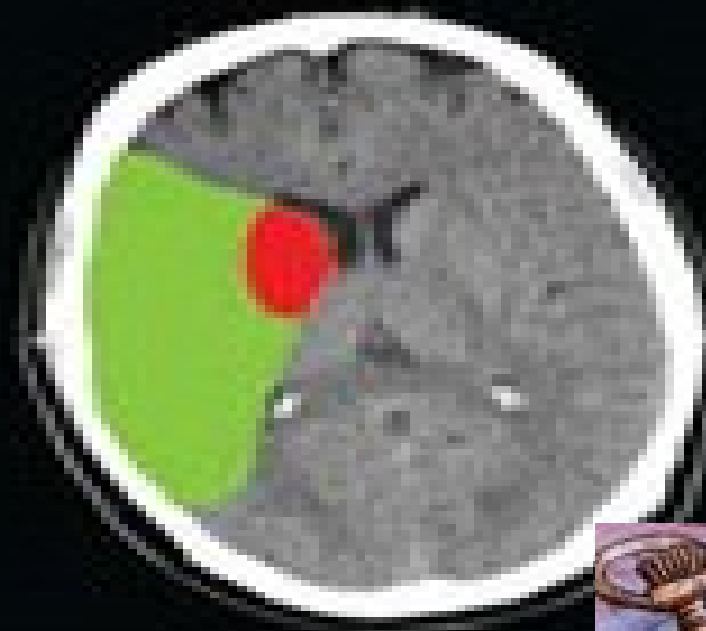
Akut İskemik İnmede
ENDOVASKÜLER
Revaskülarizasyon Tedavisi

Kanıtı Dayalı Tıp

Class 1, Level A

5 (7) randomize çalışma, 2015

Interaction between time to treatment and reperfusion therapy in patients with acute ischemic stroke

[Maarten G Lansberg1](#), [Guilherme Dabus2](#)

J NeuroIntervent Surg 2013;5:i48-i51

- **Başarılı reperfüzyona ulaşmadaki her 30 dakikalık gecikme iyi prognoz olasılığını % 10 azaltır**

Training Guidelines for Endovascular Ischemic Stroke Intervention: An International Multi-Society Consensus Document

***EJMINT* Editorial, 2016: 1607000288 (18th February 2016)**

- **9 Uluslararası Derneğin Ortak Deklarasyonu**

Training Guidelines for Endovascular Ischemic Stroke Intervention: An International Multi-Society Consensus Document

EJMINT Editorial, 2016: 1607000288 (18th February 2016)

- A recent meta-analysis reviewed the 5 positive stroke thrombectomy studies published in 2015; the vast majority of thrombectomies were performed by **experienced neurointerventionalists, including interventional neuroradiologists, endovascular neurosurgeons, and interventional neurologists** working routinely on neuroradiological interventional procedures [[10](#)]

Endovascular Thrombectomy for Acute Ischemic Stroke: A Meta-analysis;
Badhiwala JH, Nassiri F, Alhazzani W, et al.; *JAMA* 2015; 314(17): 1832-43.

**Training Guidelines for Endovascular Ischemic Stroke Intervention:
An International Multi-Society Consensus Document**

EJMINT Editorial, 2016: 1607000288 (18th February 2016)

- **Catheter skills from other circulations do not replace the need for formal training in safe intracranial microcatheter navigation and device placement !**

**Training Guidelines for Endovascular Ischemic Stroke Intervention:
An International Multi-Society Consensus Document**

EJMINT Editorial, 2016: 1607000288 (18th February 2016)

- **Both patient selection and procedural expertise are critical to achieve a good clinical outcome.**
- **Hence, there is a clear rationale for formal training in both **clinical neuroscience and interventional neuroradiology****

Training Guidelines for Endovascular Ischemic Stroke Intervention: An International Multi-Society Consensus Document

EJMINT Editorial, 2016: 1607000288 (18th February 2016)

- İskemik inme endovasküler girişim uzmanlığı eğitimi almak için **nöroradyoloji, nöroloji veya nöroşirürji uzmanı** olmak gerekir

Training Guidelines for Endovascular Ischemic Stroke Intervention: An International Multi-Society Consensus Document

EJMINT Editorial, 2016: 1607000288 (18th February 2016)

- **Eğitim süresi 2 yıldır**
- **Birinci Yıl** : Klinik nörobilim ve nörogörüntüleme
- **İkinci yıl** : Minimum 12 ayda, yetkin bir girişimsel nöroradyolog, girişimsel nörolog veya endovasküler nöroşirürjiyen başkanlığındaki yüksek volümlü bir merkezde **iskemik inme endovasküler tedavisi odaklı “girişimsel nöroradyoloji”** eğitimini kapsayacaktır

SEREBRAL TROMBEKTOMİ

KİM UYGULAMALI ?

Nörointervensiyonist

- *Girişimsel Nörolog*
- *Girişimsel Nöroradyolog*
- *Endovasküler Nöroşirürjiyen*
- *Kardiyolog ?!*

SEREBRAL TROMBEKTOMİ

KİM UYGULAMALI ?

KİM SORUMLU ?

- Uygulamaya yetkin uzman hekim doğal olarak sorumludur
- Ancak, endikasyon “vasküler nörolog” tarafından konulmalı ve perioperatif tedavi onun tarafından yürütülmelidir

Kim Uygulamalı ?

Karotis Stent (Elektif)

- Girişimsel Nöroradyolog
- Girişimsel Nörolog
- Endovasküler Nöroşirürjiyen
- Girişimsel Kardiyolog
- Vasküler Cerrah

UYGULAYAN

+ Vasküler Nörolog

Serebral Revaskülarizasyon (Akut)

- **Nörointervansiyonist**
- Girişimsel Nöroradyolog
- Girişimsel Nörolog
- Endovasküler Nöroşirürjiyen
- Girişimsel Kardiyolog ???

UYGULAYAN

+ Vasküler Nörolog

Kim Sorumlu ?

İskemik İnme Girişimsel Tedavisi

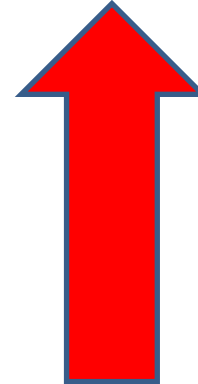
**Elektif
Stentleme**

**Akut
Revaskülarizasyon**

EVET

HAYIR ?

Kardiyologun Rolü

Servikoserebral Endovasküler Girişimlerde Düzen Klinik Sonuçlar İçin

- Formel nöroloji eğitimi**
- Uygun girişimsel eğitim**
- Yeterli deneyim**

SON SÖZ

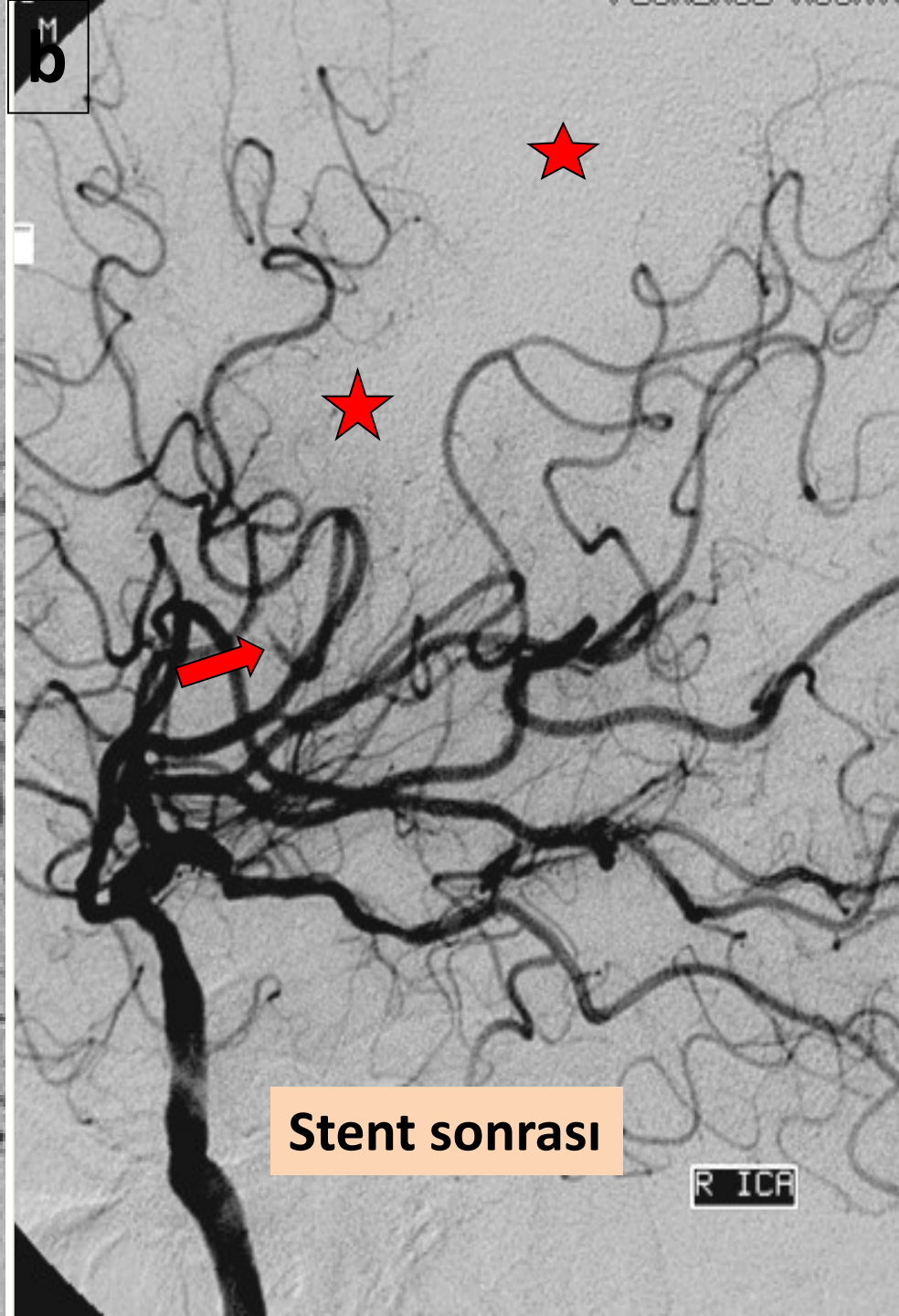
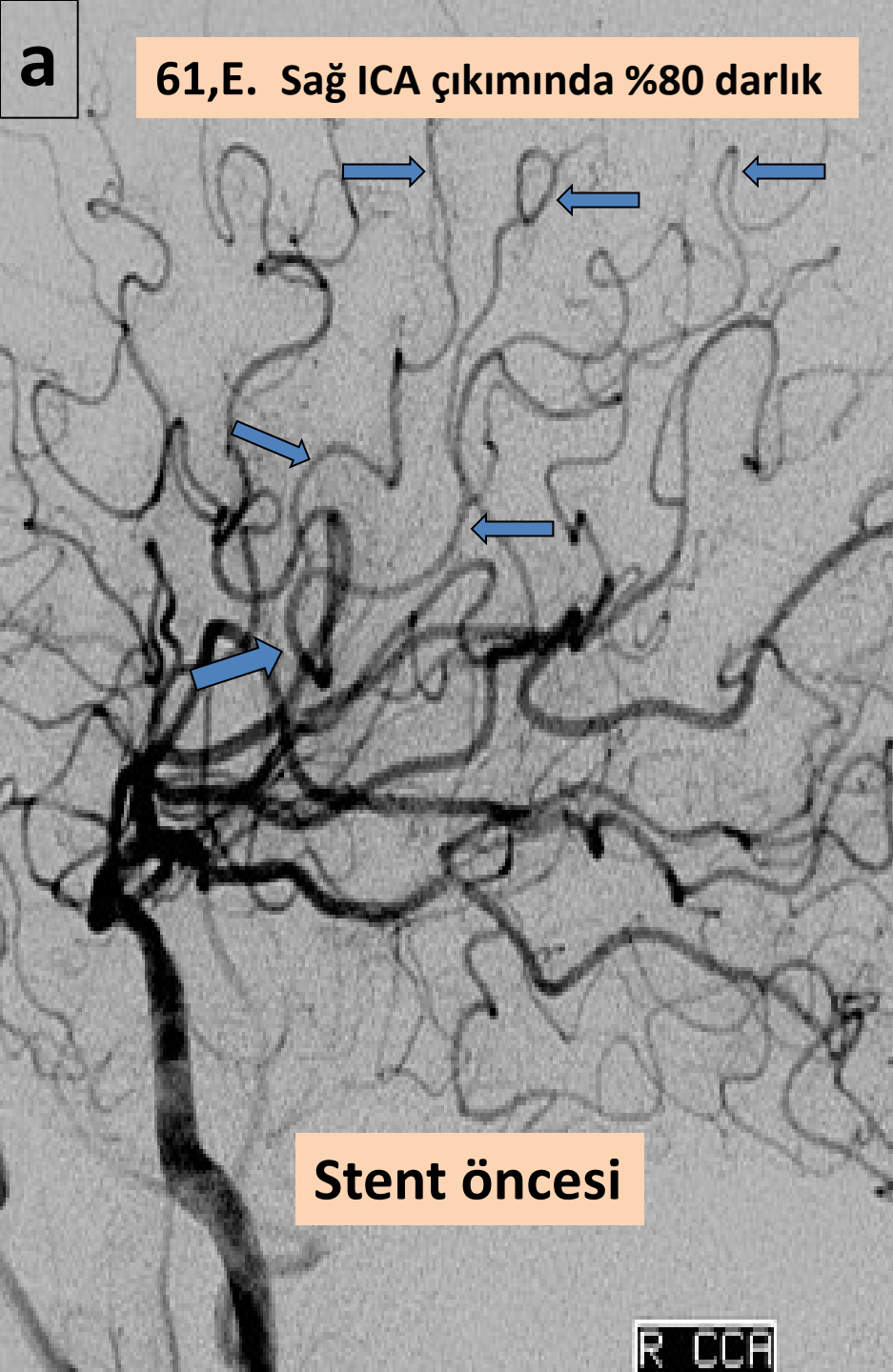
- **Hasta menfaati açısından, girişimsel nöroloji uygulamalarına hak kazanacak nörogirişimcilerin en üst düzeyde formel eğitim almaları gerekmektedir**

Teşekkürler

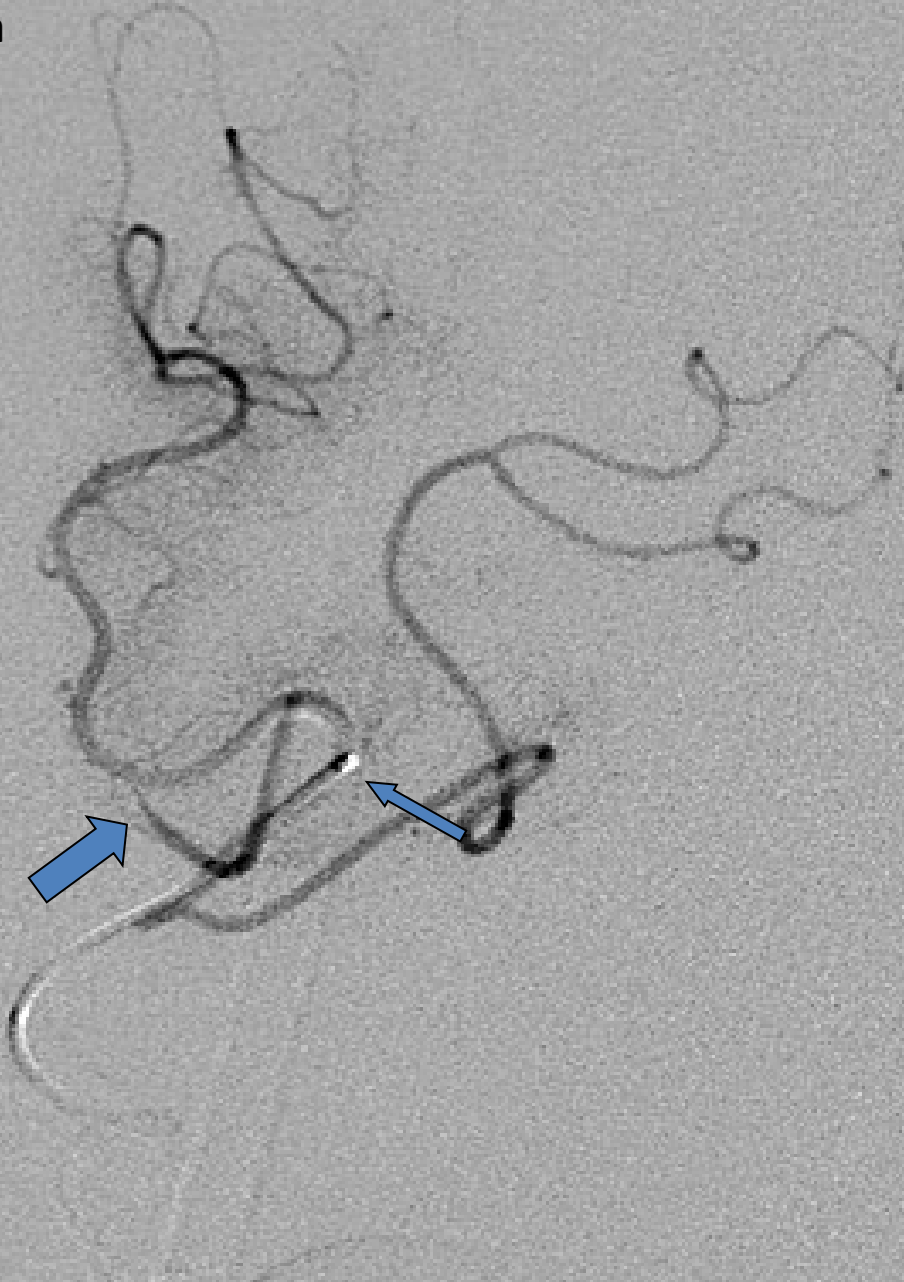
A.Y.O. **61,E** (487007)

Klinik Bilgiler

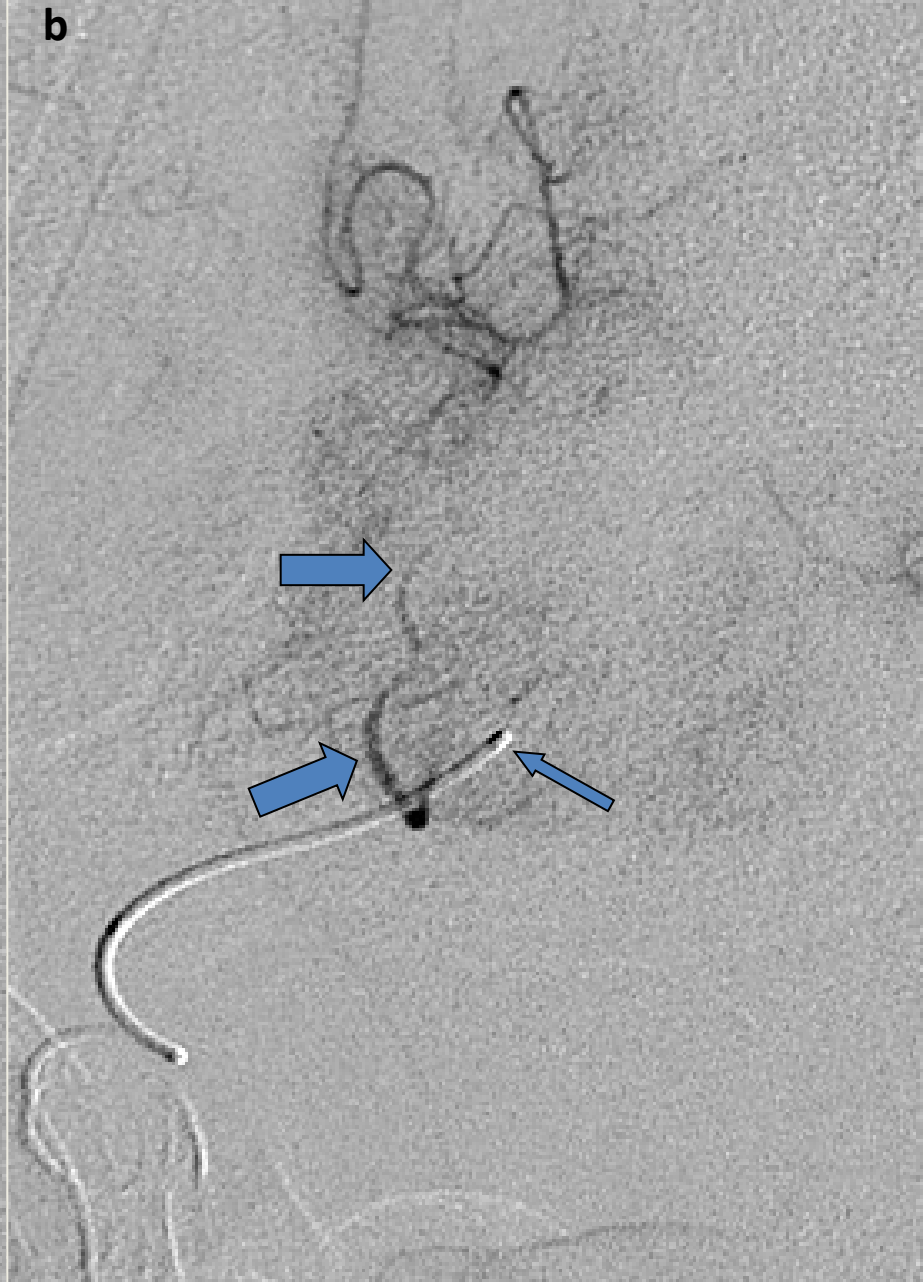
- **HT + HL + DM**
- **3 ay önce 1 gün kadar süren sağ kol ve bacakta güçsüzlük (o döneme ait nörolojik muayene yok)**
- **Boyun ve transkranyal Doppler : Sağ ICA çıkımında %80 darlık + sol arteria cerebri media'da ciddi darlık (semptomatik ?)**
- **Kranyal MR (giriş) : Normal**

a

b

A.Y.O.

